

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ПОГОДЖЕНО»

Директор з наукової роботи
Н.М.Віннікова

20 19 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ ВИХОВАННЯ

для аспірантів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня «доктор філософії»

освітньо-наукової програми 011 Освітні, педагогічні науки

спеціалізація «теорія і методика виховання»

Розробники:

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту.

Викладач:

Хоружа Людмила Леонідівна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол 16.01.2019 р. № 6

Завідувач кафедри (Л.Л. Хоружа)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником групи забезпечення) _____

(назва освітньої програми)

_____. 2019 р.

Керівник освітньо-наукової програми (Л.Л. Хоружа)

(підпис)

Робочу програму перевірено

« 18 », 01 .20 19 р.

Завідувач аспірантури, докторантури О. В. Плющик

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
підпис П.І.Б.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» ____ 20__ р., протокол № _____
підпис П.І.Б.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	1 / 30	
Курс	3	3
Семестр	6	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	1	1
Обсяг кредитів	1	1
Обсяг годин, в тому числі:	30	30
Аудиторні	6	4
Самостійна робота	24	26
Форма семестрового контролю	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: розкрити науково-теоретичні аспекти виховання як соціально-педагогічного феномену, формування у здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» професійні вміння щодо аналізу і врахування соціальних факторів особистісно-орієнтованого виховання та здійснення процесу соціалізації особистості.

Завдання курсу:

- розкрити теоретичні основи соціології виховання як наукової дисципліни;
- ознайомити майбутніх соціальних педагогів з особливостями сучасного соціального середовища та характером його впливу на виховання особистості;
- визначити соціальні проблеми та суперечності виховання як елемента процесу адаптивно-розвивальної соціалізації особистості;
- проаналізувати особливості системно-структурного підходу до розуміння соціальних механізмів поведінки людини;
- розглянути сучасні підходи та моделі виховання;
- розвивати у майбутніх фахівців професійні уміння здійснювати індивідуально-педагогічну взаємодію з вихованцями на засадах особистісно-орієнтованої педагогіки.

3. Результати навчання за дисципліною

У процесі опанування здобувачами змісту дисципліни “Соціологія виховання” вони набувають загальні та фахові **компетентності**:

- здатність вивчати особливості сучасного соціального середовища та визначати позитивний і негативний характер його впливу на виховання особистості;

- аналізувати соціальні проблеми та суперечності виховання як елемента процесу адаптивно-розвивальної соціалізації особистості;
- застосовувати системно-структурний підхід до вивчення соціальних механізмів поведінки людини;
- визначати сучасні підходи та моделі виховання відповідно до потреб особистості і соціальних умов;
- здатність здійснювати індивідуально-педагогічну взаємодію з вихованцями на засадах особистісно-орієнтованої педагогіки.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Усього	Аудиторні		
			Лекцій	Семінарських	Самостійна робота
1.	Науково-дослідницьке поле проблем соціології виховання	6	2		4
2.	Особливості сучасного соціального середовища та характер його впливу на виховання особистості	8	2		6
3.	Соціологічні виміри та тенденції сучасного виховання	16	4	6	6
<i>Разом за освітньою програмою</i>		30	8	6	16

Тематичний план для заочної форми навчання

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Усього	Аудиторні		
			Лекцій	Семінарських	Самостійна робота
1.	Науково-дослідницьке поле проблем соціології виховання	10	2		8
2.	Особливості сучасного соціального середовища та характер його впливу на виховання особистості	10	2		8
3.	Соціологічні виміри та тенденції сучасного виховання	10		2	8
<i>Разом за освітньою програмою</i>		30	4	2	24

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Науково-дослідницьке поле проблем соціології виховання

Виховання як соціальне явище: сутність та функції. Соціальні форми виховання як соціального феномену: соціальне явище, взаємодія, соціальний процес тощо. Структура виховання як соціальної системи. Завдання сучасного виховання в контексті сучасних стратегій розвитку української держави.

Виховання як педагогічний компонент соціалізації особистості. Характеристика основних підходів до виховання. Сучасні концепції та механізми виховання. Гуманізація та демократизація освіти та виховання, роль самовиховання у розвитку особистості. Індивідуалізація та диференціація

виховання.

Основні поняття: виховання, соціальні форми виховання, завдання виховання, концепції виховання.

Тема 2. Особливості сучасного соціального середовища та характер його впливу на виховання особистості

Соціальне середовище як простір виховання в умовах трансформації суспільства. Стан і сучасні тенденції розвитку соціуму, його вплив на реалізацію завдань виховання підростаючого покоління. Соціальні проблеми та суперечності виховання як елемента процесу адаптивно-розвивальної соціалізації особистості.

Основні поняття: соціальне середовище, соціалізація особистості, соціальні проблеми та суперечності виховання, соціальні механізми виховання.

Тема 3. Соціологічні виміри та тенденції сучасного виховання

Особистісно-зорієнтоване виховання та його значущість для соціально-психологічного розвитку особистості. Педагогічна підтримка особистості та її розвитку у процесі виховання. Характеристика прийомів індивідуальної педагогічної взаємодії, алгоритм їх застосування.

Основні поняття: особистісно-зорієнтоване виховання, педагогічна підтримка особистості, прийоми індивідуальної педагогічної взаємодії.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень аспірантів

№ з/п	Вид діяльності аспіранта	Макс. кількість балів за	Модуль 1	
			Кільк. одиниць	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	15	15
4	Робота на практичних (семінарських) заняттях	10	1	10
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-	-	28

7. Рекомендована література

Основна література:

1. Бех І. Д. Виховання особистості: У 2 кн. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади: Навч.-метод, посібник. — К.: Либідь, 2003. — 280 с.

2. Бех І.Д. Виховання як духовно-моральне удосконалення особистості /І.Д.Бех//Рідна школа, 2014.-С.21-26.

3. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс Лекцій. – К.: МАУП,

особистості /І.Д.Бех//Рідна школа, 2014.-С.21-26.

3. Головатий М.Ф. Соціологія молоді: Курс Лекцій. – К.: МАУП, 2006. - 2-ге вид. переробл. і допов. – 304с.

4. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене / В.В.Москаленко. -К.:Центр учбової літератури, 2008.- 688с.

5. Соціальна педагогіка: навч. посіб./ [О.В.Безпалько, І.Д.Зверева, Т.Г.Веретенко]; за ред. О.В.Безпалько.-К.:Академвидав,2013.-312 с.

6. Терепицій С. Проблема універсальної картини світу в структурі розуміння сучасної людини / С.Терепицій //Вища освіта України, 2015

7. Хоружа Л.Л. Соціологія виховання: навч.-метод. посіб./ Л.Л.Хоружа.- К.:Київськ.ун-т імені Бориса Грінченка,2010.-124 с.

8. Шутов В.Н. Основы современной социологии: 15 фундаментальных законов.-М.:Этерна, 2015.-224 с.

Додаткова література:

1. Современное образование: Смыслы и стратегии духовного развития человека, Под ред. Б.П.Мартыросяна, Г.Н.Филонва, О.В.Суходольской-Кулешовой.-М.: Ленанд,2013.- 616 с.

1. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. - Збірник наукових праць. - Вип. 10. т.1. - Кам'янець-Подільський - 2007. - с. 584.

2. Хоружа Л.Л. Розвиток акмеологічної позиції педагога у процесі розв'язання моральних дилем /Л.Л.Хоружа.//Проблеми освіти:збірник наукових праць.-Вип.84.- Житомир-Київ,2015.-356 с.

ДОДАТОК

до робочої програми навчальної дисципліни
Соціологія виховання

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема: Соціологічні виміри та тенденції сучасного виховання (6 год.).

План заняття :

I. Обговорення теоретичних питань

1. Пріоритетні стратегії сучасного виховання.
2. Нові виховні завдання та їх соціальна обумовленість.
3. Аналіз нормативних державних документів щодо актуальних завдань сучасного виховання.
4. Сучасні підходи до моделювання виховних систем.
5. Сутність та особливості стихійної соціалізації.
6. Позитивний та негативний вплив інформаційного простору на формування сучасної молоді (аналіз даних соціологічних досліджень).
7. Цінності і стандарти сучасного життя крізь призму теле та відеопродукції.

II. Перевірка виконання самостійної роботи

III. Обговорення етичних дилем з теми.

Рекомендована література: [2; 7; 8].